

INFORMACJE NA TEMAT UTRATY DOWODU OSOBISTEGO

Przepisy: *Ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jednolity: Dz. U. 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zmianami) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty (Dz. U. z 2009 r. Nr 47, poz. 384 ze zmianami).*

Zgodnie z obowiązującymi przepisami nikt nie może zatrzymać dowodu osobistego, chyba że możliwość taka została uregulowana w sposób wyraźny. Oznacza to w szczególności, iż nieuprawnione jest żądanie przez przedsiębiorcę dowodu osobistego klienta „**POD ZASTAW**”. Sytuacja ta wiąże się bowiem z dużym ryzykiem wykorzystania danych zawartych w dokumencie tożsamości klienta do popełnienia przestępstwa na szkodę osoby, której dane zostały wykorzystane.

Osoba która utraciła dowód osobisty ma obowiązek niezwłocznego zgłoszenia utraty w dowolnym organie gminy, zaś w przypadku, gdy do utraty doszło za granicą – w urzędzie konsularnym. Spowoduje to natychmiastowe unieważnienie dokumentu w systemie informatycznym, co gwarantuje posiadaczowi dokumentu, iż nie zostanie obciążony konsekwencjami nielegalnego posłużenia się dokumentem przez nieuczciwego znalazcę. Fakt utraty dowodu osobistego należy również zgłosić do dowolnego banku. Zostanie on odnotowany w systemie informatycznym, do którego dostęp posiadają wszystkie banki, co uniemożliwi zaciągnięcie zobowiązania finansowego z wykorzystaniem danych osoby, która utraciła dowód osobisty.

Ponadto, dodatkowe informacje o możliwościach zastrzeżenia utraconych dokumentów tożsamości można uzyskać na stronie internetowej: www.dokumentyzastrzezone.pl

1. Osoba, która utraciła dowód osobisty, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym najbliższy organ gminy lub właściwą ze względu na miejsce pobytu polską placówkę konsularną. Organy te wydają zaświadczenie o utracie dowodu osobistego, ważne do czasu wydania nowego dokumentu, oraz powiadamiają o tym przy użyciu dostępnych środków, w szczególności telefaksu lub poczty elektronicznej, organ, który wydał dowód osobisty, w celu unieważnienia dokumentu.
2. Osoba, która utraciła dowód osobisty, jest obowiązana wystąpić niezwłocznie o wydanie nowego dokumentu do właściwego organu gminy.
3. Osoba, która znalazła dowód osobisty innej osoby, jest obowiązana niezwłocznie przekazać ten dokument najbliższemu organowi gminy, Policji lub innemu organowi administracji publicznej. Organy te przekazują niezwłocznie dowód osobisty organowi, który go wydał, w celu unieważnienia dokumentu.
4. Osoba, która znalazła dowód osobisty innej osoby, może, bez zbędnej zwłoki, przekazać ten dokument posiadaczowi dowodu osobistego. W tym przypadku posiadacz dokumentu może również zawiadomić organy, o których mowa wyżej, o utracie dowodu osobistego, w celu jego unieważnienia.
5. W razie znalezienia własnego dowodu osobistego zgłoszonego jako utracony należy niezwłocznie zwrócić go organowi, który wydał ten dokument.

Tryb postępowania w sprawach utraty dowodu osobistego:

1. Zawiadomienie o utracie dowodu osobistego, o którym mowa w przepisach ustawy, wymaga osobistego stawiennictwa osoby, która utraciła dowód osobisty, a w przypadku małoletnich lub osób ubezwłasnowolnionych - odpowiednio rodzica albo opiekuna lub kuratora ustanowionego przez sąd, w urzędzie obsługującym organ gminy lub w urzędzie konsularnym.
2. Za osobę małoletnią lub ubezwłasnowolnioną, która czasowo przebywa, w szczególności w związku z wypoczynkiem, leczeniem lub nauką, pod opieką innej osoby niż rodzic lub opiekun ustanowiony przez sąd, o utracie dowodu osobistego zawiadamia opiekun faktyczny tej osoby.
3. W przypadku niemożności osobistego stawiennictwa osoby, która utraciła dowód osobisty z powodu choroby, niepełnosprawności lub innej niedającej się pokonać przeszkody, zawiadomienia może dokonać pełnomocnik, po okazaniu pełnomocnictwa udzielonego na piśmie.
4. Zawiadomienie, o którym mowa wyżej, składa się w formie pisemnej. Zawiadamiający jest obowiązany podać imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania, imiona rodziców, nazwisko rodowe matki posiadacza utraconego dowodu osobistego oraz wystawcę dowodu osobistego.

Tryb postępowania w sprawach zwrotu dowodu osobistego:

1. Organ gminy, Policji lub inny organ administracji publicznej niezwłocznie, nie później jednak niż następnego dnia roboczego po dniu otrzymania znalezionej dowodu osobistego, przesyła ten dokument wraz z informacją o dacie przekazania dowodu przez znalazcę, za potwierdzeniem odbioru, do wystawcy dowodu osobistego.
2. Posiadacz dowodu osobistego, któremu zwrócono znaleziony dowód osobisty w sposób określony w przepisach ustawy, w przypadku gdy zawiadamia o utracie dokumentu, jest obowiązany przekazać dowód osobisty najbliższemu organowi gminy lub właściwej ze względu na miejsce pobytu polskiej placówce konsularnej.

Przepisy karne:

Kto:

- 1) uchyla się od obowiązku posiadania lub wymiany dowodu osobistego,
  - 2) zatrzymuje bez podstawy prawnej cudzy dowód osobisty,
  - 3) nie zwraca dowodu osobistego w razie utraty obywatelstwa polskiego,
- podlega karze ograniczenia wolności albo karze grzywny.

Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa wyżej, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848, ze zmianami).